

Interactief theater haalt bewoner uit sociaal isolement

Theater, muziek en poëzie is niet alleen leuk voor degenen die het doen, het haalt ook nog eens bewoners van verpleeghuizen uit hun sociale isolement. Dat is een van de belangrijkste conclusies in het promotieonderzoek *Social Participation and Quality of Life in Dementia* van Marijke van Haeften-van Dijk. Zij deed onderzoek naar de *Veder Methode*, een innovatieve communicatiemethode door *Theater Veder*.

Tijdens trainingen zie ik veel talent bij verzorgenden', zegt trainer, speler en coach Sylvia de Jong. 'Eerst is er wat weerstand, maar als ze het effect zien op het publiek, de ontroering, dan gaan ze voor de bijl. Vooral de leuke oefeningen zijn aantrekkelijk. Het is voor verzorgenden weer eens wat anders dan de zoveelste powerpoint-presentatie. Ze kunnen even lekker gek doen.'

De *Veder Methode* is een persoonsgerichte manier van communiceren met mensen met dementie, waarbij gebruik wordt gemaakt van theater, muziek en poëzie. Bijzonder is dat dit gecombineerd wordt met communicatietechnieken als reminiscentie, Neuro-Linguïstisch Programmeren en *Validation*. Inmiddels werken honderddertig psychogeriatrische afdelingen van Nederlandse verpleeghuizen met de *Veder Methode*. Niet voor niets was de methode enkele jaren geleden genomineerd voor de *Anna Reynvaan Praktijkprijs*.

Uit het isolement

Onderzoeker Marijke van Haeften-van Dijk stelt dat de zogeheten huiskamervoorstelling van *Theater Veder* de bewoners uit hun isolement haalt. Ze krijgen meer aandacht voor hun omgeving. Hun gedrag en stemming verbeteren. Ze lachen vaker en halen meer herinneringen op met anderen.

Zorgverleners vinden dat zij een beter contact krijgen met de bewoners. Velen geven aan elementen van de voorstelling goed te kunnen gebruiken tijdens de dagelijkse zorg voor mensen met dementie; bijvoorbeeld het zingen van een herkenbaar lied tijdens de maaltijd. Om die reden ontwikkelt Theater Veder op dit moment de *Veder Contact Methode*, bedoeld voor de 24-uurszorg voor mensen met dementie. Ook deze methode wordt wetenschappelijk onderzocht – de eerste resultaten hiervan worden in 2017 verwacht.

TEKST: Adri van Beelen is medisch/verpleegkundig journalist bij Bohn Stafleu van Loghum (BSL). Hij was algemeen verpleegkundige (A) en psychiatrisch verpleegkundige (B).

Suikerzakje

Marieke Westra, van huis uit verpleegkundige, stond aan de basis van de *Veder Methode*. Zij noemt de methode 'het suikerzakje van zingeving en betekenis'. 'Je wordt er echter niet dik van en het verrijkt je innerlijk', zegt ze. Momenteel loopt er ook een pilot voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Westra: 'Het is zo belangrijk aan het einde van het leven dat mensen contact blijven houden, want daar draait het uiteindelijk om. Gezonde mensen hebben de hele dag een contactstroom met anderen, maar ouderen en dementerenden zijn apathisch geworden. Men moet je activeren door middel van zang, poëzie en theater. Er gebeuren dan zulke mooie dingen. Ik was deze zomer in Helsinki. In een verpleeghuis zat een meneer die alleen Fins sprak. Ik spreek geen Fins, dus op dat punt hadden we geen contact. Maar Engels ging wel. Toen zong ik *We'll meet again*. Zijn ogen lichtten op en hij begon ineens te vertellen over zijn vroegere werk. In het Engels. Zo zie je maar, het is universeel.'

Verzorgenden gebruiken het

Verzorgenden die met de *Veder Methode* werken zijn erg positief. Een van hen zegt: 'Je kunt de methode in de dagelijkse praktijk goed gebruiken. Vooral het maken van een een-op-eencontact is mooi. Dat je je dat bewust wordt. En ik was verrast dat de methode zo nuttig is om het langetermijngeheugen van bewoners weer actief te maken. Bewoners vertellen ineens dingen die ze anders nooit vertellen.'

Marieke Westra zou graag willen dat de *Veder Methode* beter geborgd wordt in de instellingen. 'Het is een heel nuttig instrument in de zorg, dat heeft het onderzoek ook bewezen. En in veel instellingen wordt het standaard gebruikt. Maar het kan zomaar zijn dat het bij het aantreden van een nieuwe manager weer geschrapt wordt als overbodig. Dat is zó jammer. Het is nog steeds heel kwetsbaar.'

De *Veder Methode* wordt gegeven in zowel Amsterdam als op locatie, en is ook geschikt voor andere doelgroepen met problemen op het gebied van informatieverwerking, zoals mensen met autisme, een depressie of een verstandelijke beperking.

Voor meer informatie over Theater Veder:
info@theaterveder.nl of 020 - 77 003 06.